

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASELE IX-XII
SECȚIUNEA A. Limba și literatura română
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
2 martie 2019
Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.
- Timpul de lucru: trei ore.
- Total: 100 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

9 mai 1933

Ce bine e să stai întins pe iarbă! Nu știți cât e de bine. Iată-mă pe o acoperitură – întinsă pe burtă – cu o carte în față. Din timp în timp smulg câte un fir de iarbă și-l mănânc [...]. Și mestec iarba cu furie. S-ar zice că, mestecând mai tare, latina o să-mi intre mai repede în cap. Nu știți poate că tocesc limba latină, mai bine zis că-mi propun s-o tocesc. O! doamne! E îngrozitor de plicticos. Nu vă puteți da seama de imposibilitatea abstractă și concretă ce simt de a învăța latina, când prin cap îmi trec versuri de Samain* sau când privesc cu jind la cele câteva cărți care mă așteaptă să le citesc în timp ce-mi muncesc capul cu aceste prostii. Imposibilitate absurdă, dar reală, asta v-o garantez.[...]

10 seara

Sunt nervoasă și par rea. În fond sunt foarte bună. Dacă nu eram atât de bună n-aș suferi pentru atâtea lucruri care nu mă privesc în niciun fel. „Bună” nu e cuvântul propriu. Eu nu sunt bună, sunt sensibilă. Sensibilă și fină: ar trebui un cuvânt nou care să le includă pe amândouă. Scene ca aceasta la care a trebuit să asist mă fac să sufăr, îmi sfâșie inima. Și totuși am surâs, făcând pe indiferentă. Dar cât efort ca să-mi rețin lacrimile! Acum pot să plâng în voie. Lacrimile ca acestea sunt adevărata suferință. Arșavir*, văzând că mă podidesc lacrimile, a spus: „Hai să mergem. Văd că faci din asta caz de conștiință”.

Bietul meu frate! În fond, nu asta mă afectează. Absolut deloc nu mă interesează să merg sau nu la cinema. Dacă e într-adevăr un caz de conștiință, nu de aci provine, ci din fraza și mai ales accentul care a fost pus pe ea. Accentul mi-a făcut rău cu adevărat. Nu sunt prea susceptibilă, dar sunt împrejurări, sunt dispoziții în care un anumit accent îmi tulbură sensibilitatea și mă face să sufăr cumplit. În realitate sunt niște bagatele, nimicuri, dar sunt nimicuri care-mi fac rău.

Jeni Acterian, *Jurnalul unei fete greu de mulțumit* (1929-1953)

*Albert Samain – poet simbolist francez

*Arșavir – fratele mai mare al lui Jeni Acterian

B.

Citești dialoguri din cărți care n-au nimic de-a face cu felul tău de a vorbi. Oamenii îți sunt indiferenți. De aceea îi studiezi. Nu te impresionează nimic din lumea lor. În schimb, ai prieteni printre flori, îți dai întâlnire zi de zi cu trandafirii albi, cu o tufă de dalii și cu un măr care nu vrea să facă decât șase-șapte mere pe an (uriaeșe, ce-i drept). Ți-e milă să le mănânci și le pui în dulap, te uiți la frumusețea lor perfectă și verde. Apoi te înduri de tine și ronțai frumusețea cu gustul ei acrișor. Sau o lași acolo să-ngălbenească. Lumea-mi părea cu totul goliță de oameni, adeseori. Nu știam ce-i prietenia și-atunci un fel de prieteni îmi erau un nasture de blană, o coadă de iepure, o fotografie cu îngeraș și un animal de pluș jigărit, un fel de câine-pisică-urs. Nu ieșeam din casă fără nasturele de blană și, datorită lui, nu mă asculta niciodată, numai dacă voiam eu. Și-n lumea asta aproape goală era totuși atracția ciudată pentru cineva (un fel de *simonă*) din fântâna în care priveam nesfârșit, cu care vorbeam așteptând să primesc înapoi, prin ecou, propriile mele cuvinte.

Ai 12 ani și citești o poezie din care nu înțelegi mai nimic. Pare tragică. Și plângi. Citești cu voce tare ca un actor și plângi, nu-i mare lucru. Stai în fața oglinzii, ridici ochii, te uiți la tine. Ai fața acoperită cu pudră, pleoapele albastre, buzele maro, obrazii fardați cu un roșu stins. Frumusețea ta n-are vârsta ta. Recitiți cu voce tare, cu pauze, ții o grisină în mână [...]. Citești înainte, te impresionează ce spui pentru că o spui tu acolo, în oglindă. Lași cartea deoparte. Un clovn fardat, cu lacrimi pe obraz, se uită la tine. Copil patetic. Sentimentele împrumutate te intimidează, îți dau apă la moară, le imiți așa de bine, că

aproape că suferi de durerea altcuiva. Te uiți cum plânger și mai tare. Lacrimile *mele* mă acoperă, hohotul rezonază în cap și torace, coardele vocale vibrează. Un mieunat prelung te face să te oprești de milă pentru tine. De milă și de silă. Apoi te oprești brusc. Și nu mai înțelegi nimic.

Simona Popescu, *Exuvii* (1997)

Subiectul I **(30 de puncte)**

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre următoarele cerințe.

1. Ilustrează, prin două exemple, o funcție a comunicării identificată în textul *Jurnalul unei fete greu de mulțumit* de Jeni Acterian. **5 puncte**
2. Prezintă rolul verbelor la modul indicativ, timpul prezent în textele date. **5 puncte**
3. Motivează folosirea persoanei a II-a în discursul narativ din textul *Exuvii* de Simona Popescu. **5 puncte**
4. Evidențiază modul în care se configurează noțiunea de spațiu în ambele texte. **5 puncte**
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul *Exuvii* de Simona Popescu: *Și-n lumea asta aproape goală era totuși atracția ciudată pentru cineva (un fel de simonă) din fântâna în care priveam nesfârșit, cu care vorbeam așteptând să primesc înapoi, prin ecou, propriile mele cuvinte.* **5 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea **(35 de puncte)**

Imaginează-ți că ești Arșavir, fratele lui Jeni Acterian, și notezi în jurnalul tău modul în care ai perceput starea de spirit a surorii tale. Nota de jurnal este redactată în ziua în care s-a petrecut incidentul și va avea 150-300 de cuvinte.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea **(35 de puncte)**

Scrie un eseu de 600-900 de cuvinte despre *diversitatea trăirilor umane*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).